

Vergaderjaar 2007–2008 A

31 431 (R 1856)

Verdrag inzake de overbrenging van gevonniste personen tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Zambia; Lusaka, 20 november 2007

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2008

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 18 april 2008.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 18 mei 2008.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 20 november 2007 te Lusaka totstandgekomen verdrag inzake de overbrenging van gevonniste personen tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Zambia (Trb. 2008, 4).

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op *18 april 2008* over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

Toelichtende nota

Inleiding

Het verdrag inzake de overbrenging van gevonnisse personen tussen de regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Republiek Zambia inzake de overbrenging van gevonnisse personen (Trb. 2008, 4) is op 20 november 2007 te Lusaka tot stand gekomen. Bij het verdrag behoort een notawisseling, waarin met het oog op de toepassing van het verdrag informatie over adressen en de werktaal zijn opgenomen.

Gelet op de voorkeur van het Koninkrijk voor toetreding door landen tot het op 21 maart 1983 in het kader van de Raad van Europa te Straatsburg tot stand gekomen Verdrag inzake de overbrenging van gevonnisse personen (Trb. 1983, 74) (voortaan: het RvE-verdrag), is voorafgaand aan de onderhandelingen over een bilateraal verdrag onderzocht of de Republiek Zambia zou willen toetreden tot dat verdrag. Dat bleek echter niet het geval.

Bij de voorbereiding van de bilaterale onderhandelingen werd duidelijk dat veel onderdelen van de nationale wettelijke regeling van Zambia waren overgenomen uit modelwetgeving van landen die behoren tot de Commonwealth. De Zambiaanse wet eist voor overbrenging van gedetineerden een verdragsbasis en opent de mogelijkheid om met andere landen dan die welke behoren tot de Commonwealth een dergelijk verdrag te sluiten. Tijdens de onderhandelingen bleek dat het Koninkrijk het eerste land was, waarmee Zambia voornemens was een verdrag over overbrenging van gevonnisse personen te sluiten.

Wij hechten eraan hier op te merken dat een verdrag inzake overbrenging van gevonnisse personen ertoe strekt Nederlanders die in het buitenland zijn veroordeeld, het restant van hun straf in Nederland te laten ondergaan. Hetzelfde geldt voor de in Nederland veroordeelde onderdanen van de andere verdragspartij. Het is niet de bedoeling veroordeelde personen voor ommekomst van hun straf over te brengen naar hun thuisland met het oog op hun onmiddellijke vrijlating aldaar. Deze opvatting wordt, zo bleek bij de onderhandelingen, volstrekt gedeeld door de Zambiaanse autoriteiten.

Het verdrag is op aandringen van het Koninkrijk zoveel mogelijk gebaseerd op het RvE-verdrag, maar bevat ook elementen die uit de Zambiaanse nationale wetgeving voortvloeien. Aan de wens om deze op te nemen is waar mogelijk tegemoet gekomen. Hoewel in het verdrag de regeringen als partijen worden genoemd zal het verdrag uiteraard tussen beide staten gelden.

Het verdrag bevat een bepaling over voorlopige toepassing; het wordt vanaf 1 februari 2008 voorlopig toegepast.

Koninkrijkspositie

De regeringen van de Nederlandse Antillen en Aruba hebben te kennen gegeven medegelding van het onderhavige verdrag te wensen. Na goedkeuring voor het gehele Koninkrijk zal de medegelding direct tot stand kunnen worden gebracht.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Deze bepaling bevat de in deze verdragen gebruikelijke definities.

Artikel 2

Uit dit artikel blijkt, dat het verdrag overbrenging mogelijk maakt, maar dat het – zoals gebruikelijk – geen recht van de gedetineerde op overbrenging creëert. Artikel 2 van het RvE-verdrag bevat een soortgelijke regeling.

Het advies van de Raad van State van het Koninkrijk wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vijfde lid jo vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

Artikel 3

In artikel 3 worden voorwaarden voor een overbrenging opgesomd. Aan deze voorwaarden dient in elk geval te zijn voldaan wil overbrenging aan de orde kunnen komen. Echter, de lijst is niet limitatief, zodat ook als aan de hier genoemde voorwaarden is voldaan, er geen verplichting tot overbrenging bestaat. Het ontbreken van die verplichting vloeit voort uit artikel 2. Partijen blijven vrij om in voorkomend geval om andere, hen moverende redenen niet aan een overbrenging mee te werken.

Het eerste lid, *onderdeel a*, bevat het vereiste van het bestaan van nationale wetgeving. Deze voorwaarde vloeit voort uit de Zambiaanse wetgeving en is op verzoek van de vertegenwoordigers van de Republiek Zambia opgenomen.

Het in het eerste lid, *onderdeel b*, opgenomen vereiste dat de veroordeelde de nationaliteit van de ontvangende staat moet hebben komt eveneens voor in het RvE-verdrag (artikel 3, eerste lid, sub a). Van de zijde van de Republiek Zambia werd erop aangedrongen om voor dat land vast te leggen, dat behalve onderdanen ook vreemdelingen die in Zambia een permanente verblijfstitel hebben, vanuit Nederland naar Zambia kunnen worden overgebracht.

Het eerste lid, *onderdeel c*, bevat het vereiste dat de veroordeling voor tenuitvoerlegging vatbaar is. Dit betekent dat de veroordeling onherroepelijk dient te zijn. Dat komt inhoudelijk overeen met artikel 3, eerste lid, sub b, van het RvE-verdrag.

De minimumduur van het in het eerste lid, *onderdeel d*, opgenomen strafrestant van zes maanden komt overeen met artikel 3, eerste lid, onderdeel c, van het RvE-verdrag. Het tweede lid bevat een uitzondering op deze regel.

Het in het eerste lid, *onderdeel e*, opgenomen beginsel van dubbele strafbaarheid is gebruikelijk, zo blijkt ook uit artikel 3, eerste lid, sub e, van het RvE-verdrag.

Het eerste lid, *onderdeel f*, bevat het vereiste dat de veroordeelde met zijn overbrenging dient in te stemmen. Zonodig kan diens wettelijke vertegenwoordiger dat doen. Deze bepaling komt overeen met artikel 3, eerste lid, onderdeel d, van het RvE-verdrag.

Het in het eerste lid, *onderdeel g*, opgenomen vereiste dat beide staten moeten instemmen met de overbrenging is evenzeer gebruikelijk, zoals blijkt uit artikel 3, eerste lid, onderdeel f, van het RvE-verdrag.

Het *tweede lid* bevat een uitzondering op de regel dat het strafrestant minder dan zes maanden bedraagt en komt inhoudelijk overeen met artikel 3, tweede lid, van het RvE-verdrag.

Artikel 4

Deze bepaling komt letterlijk overeen met artikel 4 van het RvE-verdrag.

Het *eerste lid* bevat de algemene informatieplicht tegenover veroordeelden over het bestaan van het verdrag.

Het *tweede lid* regelt dat de veroordeelde aan de staat van veroordeling te kennen kan geven dat hij overgebracht wenst te worden en dat die staat vervolgens de staat van tenuitvoerlegging terzake informeert. Hij legt daarbij de in het *derde lid* opgesomde gegevens over.

Het *vierde lid* regelt wat er dient te gebeuren indien de veroordeelde zich niet tot de staat van veroordeling heeft gewend, maar zijn wens tot overbrenging tot de staat van tenuitvoerlegging heeft gericht.

Het *vijfde lid* bevat de verplichting van partijen om in voorkomend geval de veroordeelde die zich met zijn wens om te worden overgebracht tot hen heeft gewend, op de hoogte te houden van de verdere behandeling daarvan.

Artikel 5

Artikel 5 komt letterlijk overeen met de eerste twee leden van artikel 5 van het RvE-verdrag. Het bepaalt dat verzoeken tot overbrenging schriftelijk worden gedaan en tussen de ministers van justitie zullen worden uitgewisseld. Uit de definitie van artikel 1, onderdeel f, blijkt dat rekening is gehouden met het feit dat er in het Koninkrijk drie ministers van justitie zijn.

Artikel 6

Deze bepaling bevat de lijst van stukken die ter ondersteuning van een verzoek tot overbrenging door de ene partij aan de andere partij dient te worden overgelegd. De lijst is overgenomen uit artikel 6 van het RvE-verdrag.

Artikel 7

Dit artikel regelt de rechtsgevolgen voor de staat van veroordeling van een overbrenging van een veroordeelde naar de staat van tenuitvoerlegging. Deze bepaling komt letterlijk overeen met artikel 8 van het RvE-verdrag.

Artikel 8

In deze bepaling is vastgelegd dat de tenuitvoerlegging van de straf geschiedt volgens het recht van de staat van tenuitvoerlegging. Deze regel is overgenomen uit artikel 8, derde lid, van het RvE-verdrag.

Artikel 9

Aangezien tijdens de onderhandelingen bleek dat voor de Zambiaanse autoriteiten de procedure van omzetting van de straf niet aanvaardbaar was, is in het *eerste lid* van dit artikel vastgelegd dat de procedure van de voortgezette tenuitvoerlegging moet worden gevolgd. Hiermee is tevens voldaan aan artikel 43 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen en artikel 593 van de Wetboeken van Strafvordering van respectievelijk de Nederlandse Antillen en Aruba, die een expliciete vermelding van die procedure in een verdrag vereisen.

Het *tweede lid* is een standaardbepaling en komt overeen met artikel 10, tweede lid, van het RvE-verdrag.

Artikel 10

De regeling over gratie, amnestie of strafvermindering komt inhoudelijk overeen met artikel 12 van het RvE-verdrag.

Artikel 11

Uit deze bepaling vloeit voort dat alleen de staat van veroordeling de bevoegdheid heeft om over herziening of beroep te beslissen. Bij een overbrenging gaat het om een onherroepelijk vonnis en derhalve zal beroep niet aan de orde zijn. Het beroep is opgenomen op Zambiaans verzoek, omdat de nationale wetgeving van dat land deze optie noemt. De regeling over herziening komt overeen met de regeling van artikel 13 van het RvE-verdrag.

Artikel 12

De in deze bepaling vastgelegde verplichting tot beëindiging van de tenuitvoerlegging door de staat van tenuitvoerlegging is letterlijk overgenomen uit artikel 14 van het RvE-verdrag.

Artikel 13

Ook de inhoud van deze bepaling betreffende het verstrekken van informatie over de tenuitvoerlegging is letterlijk overgenomen uit het RvE-verdrag, te weten artikel 15.

Artikel 14

In het *eerste lid* is geregeld dat de verzoeken en mededelingen in de officiële landstaal van de andere staat zullen worden gedaan, terwijl de stukken ter ondersteuning van het verzoek met een vertaling in die taal moeten worden overgelegd. Met het oog op de praktische toepassing is in de bij het verdrag behorende notawisseling vastgelegd dat als werktal ook de Engelse taal kan worden gebruikt.

Het tweede lid regelt dat alleen het over te leggen vonnis moet worden gewaarmerkt.

Het *derde lid* bepaalt, dat de kosten van overbrenging worden gedragen door beide staten, waarbij per geval de verdeling van de kosten zal worden afgesproken. Van Zambiaanse zijde werd op deze regeling aangedrongen, omdat de Zambiaanse wetgeving daarin voorziet. Onder het RvE-verdrag worden de kosten van overbrenging geheel gedragen door de staat van tenuitvoerlegging. Mede gelet op de verwachting dat er niet frequent gebruik zal worden gemaakt van het verdrag, is met deze afwijking van het RvE-verdrag ingestemd.

Artikel 15

Het *eerste lid* bevat de gebruikelijke regeling voor inwerkingtreding.

Het *tweede lid* voorziet in de voorlopige toepassing, waarop in de inleiding al werd gewezen. Gezien het belang van een snelle toepassing van het verdrag op voor overbrenging in aanmerking komende Nederlanders wordt het verdrag vanaf 1 februari 2008 voorlopig toegepast.

Het *derde lid* voorziet in de mogelijkheid van een partiële inwerkingtreding wat betreft het Koninkrijk. Echter, zoals in de inleiding is aangegeven zal, na goedkeuring, het verdrag worden bekrachtigd voor het gehele Koninkrijk.

Artikel 16

Deze bepaling regelt de werking van het verdrag in de tijd. Het kan worden toegepast op elk verzoek dat vanaf de datum van de voorlopige toepassing wordt gedaan, ongeacht de datum van het vonnis.

Artikel 17 tot en met 19

Deze artikelen bevatten de gebruikelijke regeling voor wijziging, geschillenbeslechting en beëindiging van het verdrag.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen